

УДК [026:004.738.5]:355.271(043.2)

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ БІБЛІОТЕКИ НАПН УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Іванова С. М. к.п.н., ст. досл., Кільченко А. В., Новицька Т. Л.

Інститут цифровізації освіти НАПН України, м. Київ

Анотація. У публікації проаналізовано використання вебресурсу Електронної бібліотеки НАПН України в умовах воєнного стану за допомогою статистичного модуля IRStats2, що вбудовано в цей сайт та однієї з найбільш популярних інформаційно-аналітичних систем Google Analytics за період воєнного стану в Україні 24.02.-24.10.2022 рр. у порівнянні з мирним періодом 24.02.-24.10.2021 рр.. Виявлено, що майже всі основні показники моніторингу в умовах воєнного стану в Україні зросли від 14% до 182%, тобто вітчизняні дослідники не тільки підвищили продуктивність своєї діяльності, а навіть розширили міжнародну аудиторію.

Ключові слова: електронна бібліотека НАПН України, наукова діяльність, моніторинг, система Google Analytics.

Вісім місяців поспіль вітчизняні вчені провадять наукову діяльність в Україні та поза її межами в умовах воєнного стану. Застосування інформаційно-цифрових технологій в галузі освіти і науки надає широкі можливості для презентування результатів науково-педагогічних досліджень на міжнародному рівні та її розвитку. Актуальною є проблема моніторингу й аналізу показників вебресурсів наукових установ і закладів вищої освіти для оцінювання ефективності їх використання. Для цього потрібно визначити інформаційно-цифрові системи, що є найбільш доступними та зручними у користуванні.

Мета дослідження – проаналізувати використання вебресурсу Електронної бібліотеки НАПН України в умовах воєнного стану.

Фахівцями Інституту цифровізації освіти Національної академії педагогічних наук України (далі – ІЦО НАПН України) у 2011 р. створено на відкритій платформі EPrints безкоштовний вебресурс – Електронну бібліотеку НАПН України (далі – ЕБ НАПН України), що являє собою сховище науково-педагогічної продукції вчених 13-ти наукових установ Академії [1]. За 11 років функціонування ЕБ НАПН України пододала 10-мільйонний рубіж завантажень ресурсів і стала потужним сховищем науково-педагогічної продукції вчених наукових установ Академії для оприлюднення результатів наукових досліджень та їх упровадження в освітню практику за різними напрямками виховної, освітньої, психологічної, соціально-психологічної, соціально-педагогічної діяльності.

Проаналізуємо використання вебресурсу ЕБ НАПН України [2] за допомогою статистичного модуля IRStats2, що вбудовано в цей сайт та однієї з найбільш популярних інформаційно-аналітичних систем *Google Analytics* (далі – *GA*) (<http://www.google.com/analytics>) за період воєнного стану в Україні у порівнянні з мирним періодом.

Станом на 25.10.2022 р. загальна кількість наукової продукції в ЕБ НАПН України – 28,23 тис. електронних ресурсів, їх завантажень – понад 10,23 млн, з них у вільному доступі – 97%. На рис. 1. представлено сторінку статистичного звіту ЕБ НАПН України щодо розміщення наукових матеріалів та їх завантаження користувачами бібліотеки за періодом 24.02.-24.10.2022 рр. в порівнянні з періодом 24.02.-24.10.2021 рр.

З рис. 1 видно, що кількість розміщених до бібліотеки ресурсів у 2022 р. зменшилася на 327, а загальна кількість завантажень навпаки зросла на 76 тис., але картина щомісячних завантажень ресурсів майже однакова.

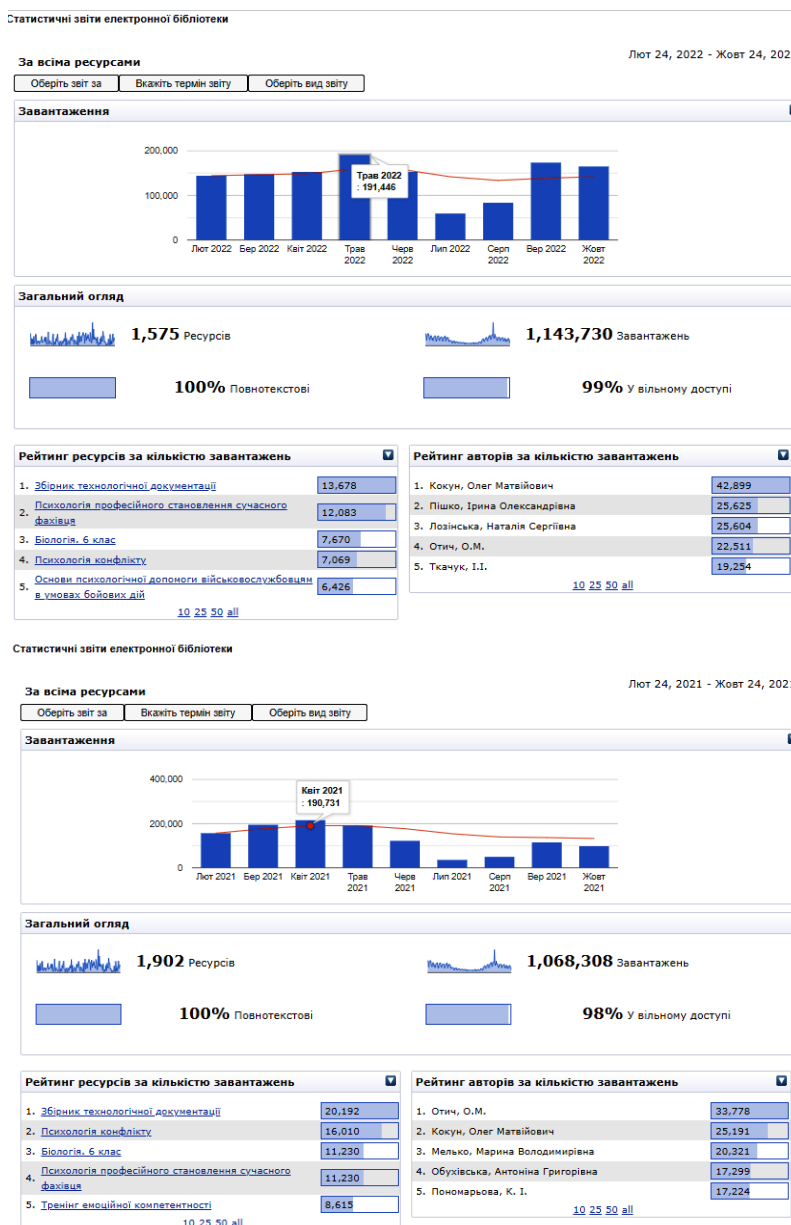

Рис. 1. Сторінка статистичного звіту ЕБ НАПН України за науковими установами Академії за період 24.02.-24.10.2022 рр. у порівнянні з періодом 24.02.-24.10.2021 рр.

На рис. 2 подано огляд **основних показників** аудиторії користувачів сайту ЕБ НАПН України за період воєнного стану 24.02.-24.10.22 р у порівнянні з мирним періодом 24.02.-24.10.21 р.: кількість користувачів – 89 тис. осіб vs 32 тис. осіб; сеанси – 121 тис. сеансів vs 58 тис. сеансів; перегляди сторінок – 645 тис. переглядів vs 334 тис. переглядів та ін.

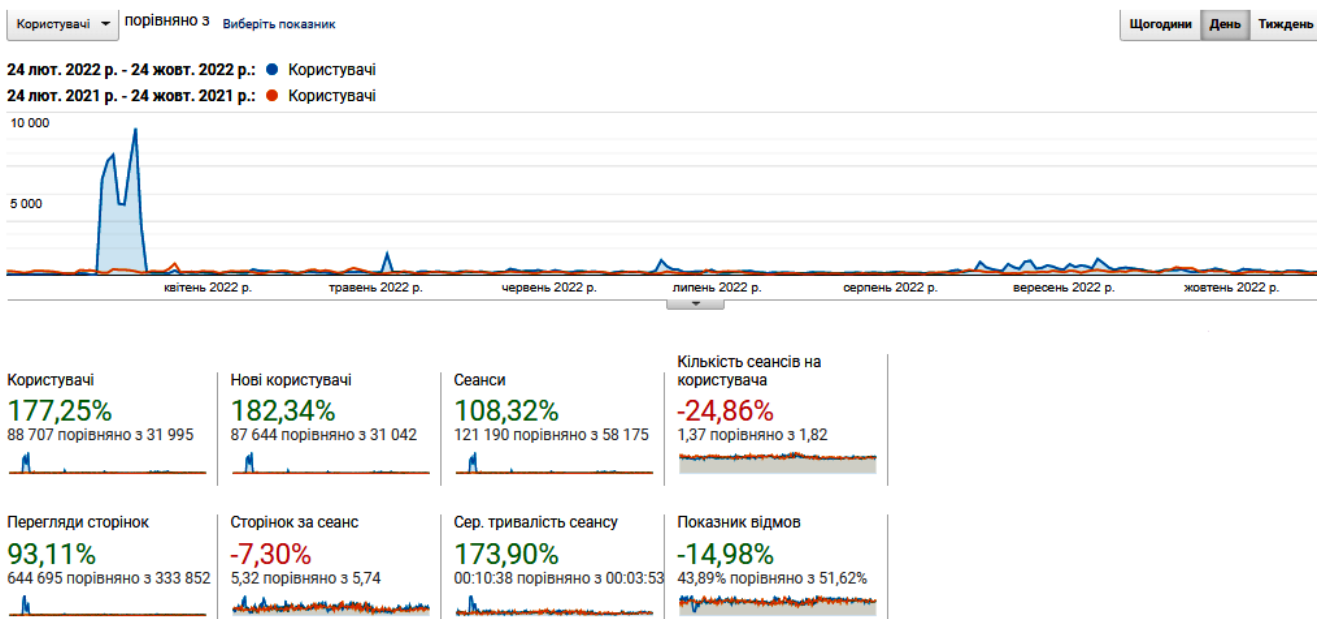

Рис. 2. Огляд основних показників аудиторії користувачів ЕБ НАПН України за GA за період 24.02.-24.10.22 р. у порівнянні з періодом 24.02.-24.10.21 р.

Отже, кількість користувачів ЕБ НАПН України за розглянуті періоди збільшилася майже 3 рази, сеансів – у 2 рази, переглядів сторінок сайту – майже у 2 рази. Також спостерігається зростання решти всіх показників, крім двох незначних – кількості сеансів на користувача (-24,86%) та переглядів сторінок за сеанс (-7,30%).

Дослідження моніторингу відвідування сайту ЕБ НАПН України за зазначений період показав, що геодані відвідувачів за мовою – 153 vs 90; місце розташування користувачів за країною – 130 vs 120.

Аналіз аудиторії користувачів сайту ЕБ НАПН України за країнами за періоди 24.02.-04.05.22 р. vs 24.02.-04.05.21 р. визначив, що перше місце серед усіх країн світу посідає США – 49,0 тис. відвідувачів vs 2,2 тис. осіб, друге – вітчизняні користувачі – 30,95 тис. осіб vs 25,82 тис. осіб, третє – польські відвідувачі – 0,9 осіб vs 0,08 тис. осіб. Далі на сходинках розмістилася низка таких країн: Німеччина, Ірландія, Китай, Нідерланди, Великобританія та ін. зі 136-ти країн світу.

Висновки. Отже, проведений порівняльний аналіз свідчить про те, що під час воєнних дій в країні вітчизняні дослідники не тільки підвищили продуктивність своєї діяльності, а навіть розширили міжнародну аудиторію.

Практичне значення дослідження полягає у тому, що за допомогою інформаційно-аналітичної системи GA можна здійснити за визначеними періодами порівняльний моніторинг освітніх вебресурсів установи та отримати кількісні та якісні показники.

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кільченко А. В. Аналітика вебресурсу Електронної бібліотеки НАПН України засобами моніторингових систем. Комп'ютер у школі та сім'ї: наук.-метод. журнал. К., 2020. № 2 (158). С. 13-23.
2. Електронна бібліотека НАПН України. URL: <https://lib.iitta.gov.ua>.
3. Іванова С.М., Вакалюк Т.А., Кільченко А. В., Новицька Т. Л. Технологія застосування сервісу Google Analytics як інструменту моніторингу та підвищення ефективності використання освітніх вебресурсів. Інноваційна педагогіка: періодичний науковий журнал. Вип. 9. Т. 1. 2022. С. 171-176. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/731805>.